

Experiència seleccionada en la modalitat de pòster

DADES DEL CENTRE

Codi del centre	08034621
Nom del centre	Institut de Sales
Localitat	Viladecans

TÍTOL

Llibres per a tothom

BREU RESUM DE LA PRÀCTICA

El projecte es basa en la premissa de que al centre s'ha d'aconseguir que tot l'alumnat disposi dels llibres de text i material curricular necessari per assegurar les bases del seu procés d'aprenentatge. Al nostre centre ja hi havia des de fa anys (força abans de les convocatòries de la Generalitat, d'ajuts per a la reutilització de llibres), una tradició de que cap alumne comencés el curs sense llibres de text, per tal de garantir el mateix punt de partida per a tots, i per tant la igualtat d'oportunitats per a tot l'alumnat.

En aquests moments, i després de quatre anys de rebre els ajuts del Programa Cooperatiu per al foment de la reutilització de llibres de text i material curricular de la Generalitat, podem dir que a cada un dels nivells de l'ESO s'estan reutilitzant més de la meitat dels llibres de text, que hi ha una bona implicació en el projecte per part del professorat, l'alumnat –que cada any està més conscienciat de que els llibres s'han de conservar-, el Consell Escolar del centre, la Direcció i sobretot l'AMPA del centre que és l'òrgan que s'ocupa de la sensibilització de les famílies que van arribant respecte al programa i que durant l'estiu i inicis de setembre fa tot el treball d'adequació dels llibres i materials i la seva distribució.

Durant el curs 2008-2009 s'ha acollit al Programa un 90% de les famílies del centre.

DESCRIPCIÓ

Curs acadèmic	Inici el curs 2004-2005. És un programa que se seguirà realitzant i millorant fins que es pugui amb la idea d'arribar a la gratuïtat dels llibres de text i material curricular.
Punt de partida	A l'IES de Sales ja hi havia la tradició: "a l'institut tots amb llibres", per tal de garantir que tots els alumnes començaven els cursos amb igualtat d'oportunitats, amb tots el materials necessaris per seguir el currículum. Durant anys els llibres pels alumnes que no els podien comprar

s'aconseguien de diverses formes:

- Mitjançant la sol·licitud a alumnes i famílies de llibres de text d'altres anys, ja utilitzats.
- Els alumnes que rebien llibres, quan demanaven beques de llibres, si els les concedien, les cobrava el centre per compensar.
- Es feia un compromís per escrit entre el centre i les famílies, recordant-los que els llibres s'havien de retornar al final del curs en el millor estat possible.
- El centre comprava alguns jocs nous de llibres per cobrir les necessitats.

Durant el curs 2005-2006 ja varem rebre el primer ajut del Programa de reutilització de la Generalitat i vam començar el Projecte.

Objectius

El programa té els següents objectius:

- Facilitar que tots els alumnes disposin del material escolar necessari per assegurar les bases del seu procés d'aprenentatge.
- Reduir les despeses econòmiques que suposa a les famílies la compra de llibres de text i material curricular.
- Promoure els valors de cooperació i corresponsabilitat en els alumnes. És un aspecte molt important ja que l'alumne s'acostuma a tenir cura del material comú i a compartir.
- Fomentar el treball escrit tant necessari per a la millora de les llengües i la ortografia. Això ho facilita el fet de no poder escriure en els llibres de text.
- Aprofundir en la idea de societat sostenible entre tota la comunitat educativa.
- Apropar les famílies a la vida quotidiana del centre.
- Treballar per tal que aquest programa ens apropi cada cop més a la gratuïtat dels llibres de text.

Desenvolupament de l'experiència

El curs 2005-2006 s'acull un 50% de les famílies al programa i es reutilitzen dos llibres de text (Tecnologia i Música) a tots els nivells d'ESO i a més es compren llibres de lectura obligatòria dels departaments de Llengua Catalana i Llengua Castellana per ser reutilitzats pels alumnes i diccionaris i un lot de llibres de text per tots els nivells per les Aules d'Estudi Assistit i un altre lot per la Biblioteca del centre.

El curs 2006-2007 un 65% de les famílies ja s'acull al programa i en aquest cas a 1r d'ESO es reutilitzen 4 llibres, a 2n 6 llibres, a 3r 5 llibres i a 4t 5 llibres. Aquest curs l'estalvi per les famílies és molt important, una mitjana de 105 € per nivell.

El curs 2007-2008 el tant per cent de famílies que s'acullen al programa és del 75%, essent la mitjana d'estalvi de les famílies de 126 € per nivell.

El curs 2008-2009 ja tenim un 90% de famílies acollides al programa, encara que la mitjana d'estalvi no sigui tant alta degut als canvis que s'han produït en els llibres de text. L'estalvi mitjà per nivell ha estat de 110 € per nivell.

Treball competencial (metodologia/tipologia d'activitats/organització social)

Per tal de poder desenvolupar aquest projecte han estat essencials unes condicions bàsiques:

- El treball en equip de l'AMPA del centre, la Direcció i els Departaments Didàctics.
- La participació de les famílies en el treball de informació en el

Veure annex *guia d'ús*

moment de la matriculació o venda de llibres, la recollida dels llibres, adequació (neteja, etiquetatge i registre), lliurament dels lots als alumnes i les gestions amb la empresa distribuïdora dels llibres de text.

- La definició de criteris per tal de fer una distribució equitativa i justa per a tota l'ESO. Aquesta tasca l'ha desenvolupat la comissió de reutilització dins del Consell Escolar.
- La participació del Claustre de Professors i el Consell Escolar del centre.
- La participació de grups d'alumnes que es dediquen a final de curs a la neteja, etiquetatge i classificació dels llibres de reutilització.

Pel que fa al treball competencial, les competències que es desenvolupen en aquest projecte són:

Competència personal: L'autonomia i iniciativa personal.

- Es demana a l'alumne la responsabilitat de fer un bon ús del material curricular, i es fomenten els valors de cooperació, és a dir, tenir cura del material comú i compartir.

- S'ajuda a l'alumnat a reflexionar sobre el que fa i se'l fa raonar al respecte. (Aquest aspecte es treballa sobretot a tutoria). Per tant, se'ls fa prendre decisions i se'ls fa desenvolupar habilitats d'esforç (no han de malmetre ni escriure en els llibres).

- Aquestes situacions de responsabilitat sobre les que ara han de prendre decisions prepara als alumnes per que després ho puguin aplicar amb eficàcia i puguin transferir els seus aprenentatges a l'anàlisi i la resolució de noves situacions.

- En els tallers que es fan a final de curs per tal de preparar els llibres per tornar a ser reutilitzats, l'alumnat treballa cooperativament ajudant-se entre ells i a més relacionant-se amb les mares de l'AMPA que els dona les instruccions pertinents per desenvolupar les tasques.

Competència de conviure i habitar el món: Social i ciutadana.

- Foment en l'alumnat de valors de cooperació i tenir cura del material comú.

- Consciència en l'alumnat i en tota la comunitat educativa de la necessitat de reutilitzar els materials, vinculat amb la millora del medi ambient.

Temporització

El que es pretén és que aquest projecte perduri en el temps amb la idea d'arribar o apropar-nos tant com sigui possible a la gratuïtat dels llibres de text.

Recursos humans i materials

Hi ha implicació directa de la Direcció del Centre, l'AMPA, el Consell Escolar, els Departaments Didàctics, els tutors i l'alumnat.

S'han de dedicar moltes hores del mes de juliol i principis del curs següent per tal de que un projecte com aquests funcioni i hi ha d'haver un nombre important de famílies implicades.

En el nostre centre aquests factors s'han complert i per tant l'experiència està donant molts bons resultats.

S'han de dedicar diferents espais del centre per tal de poder treballar al mes de juliol i inicis de setembre.

Els materials que s'utilitzen són etiquetes amb la catalogació del llibre i els noms dels alumnes pels que ha anat passant i material d'oficina en general.

molt positiva per part de tota la comunitat educativa.

Aspectes positius que cal destacar:

Valoració i conclusions

- Valorem com a molt positiu el fet de que en aquests moments més del 90% de les famílies són sòcies de l'AMPA, per tant, hi ha més participació de les famílies al centre (que era un dels nostres objectius) i més col·laboració en les activitats de tot tipus que es realitzen al centre. A més, l'AMPA s'ha fet molt més visible al centre i s'han establert relacions amb l'equip directiu i els departaments didàctics molt enriquidores.

- Les famílies han seguit fent donacions dels llibres de cursos anteriors, tant si eren de reutilització com si no ho eren, cosa que ens ha permès atendre a aquells alumnes amb necessitats econòmiques que malgrat l'abaratiment dels llibres amb la reutilització, encara no es poden permetre aquesta despesa.

Nosaltres veiem aquest projecte, tal com he dit abans, com un projecte de futur, per tant, en acabar cada curs el que fem és fer la valoració del que s'ha fet el curs anterior, que fins ara sempre ha estat bona, i fer propostes de millora pel proper curs.

Documentació complementària

Aspectes innovadors

Entenem que és una pràctica innovadora en el sentit de que inclou i implica tota la comunitat educativa, i al mateix temps, el treball conjunt de tots reverteix en una millora econòmica per les famílies i en el fet que no hi ha cap alumne al centre que no tingui llibres de text i material curricular per fer una escolarització igualitària.

És una pràctica, per tant, que dona resposta un projecte col·lectiu i, per tant, afecta a tot el centre en el aspecte de gestió i funcionament.

Eficiència

Pensem que els esforços per dur a terme aquest projecte són molt grans i impliquen molta gent, però els resultats han estat molt positius.

Criteris d'avaluació

L'avaluació es realitza a la comissió de reutilització del Consell Escolar. A l'Abril es decideixen els llibres a reutilitzar. Al setembre es valora com ha anat la tasca realitzada i al gener es torna a reunir la comissió per tal de veure quines són les millores que es volen realitzar pel proper curs.

Millores

- En aquests moments el 90% de famílies del centre s'acullen al Programa per al Foment de la Reutilització de Llibres de Text i Material Curricular.
- S'ha facilitat, per tant, que tots els alumnes disposin del material escolar necessari per assegurar les bases del seu procés d'aprenentatge.
- S'han reduït les despeses econòmiques de les famílies per la compra de llibres de text i material curricular.
- S'han promogut els valors de cooperació i corresponsabilitat entre els alumnes.
- Els alumnes s'han anat acostumant a tenir cura del material comú i a compartir-lo.
- S'ha pogut aprofundir en les tutories en la idea de societat sostenible i reutilització de materials de tot tipus mitjançant aquest projecte.
- El fet de no poder escriure en els llibres de text ha suposat un

increment del treball escrit amb el que això representa per la millora de l'ortografia i cal·ligrafia.

- S'ha aconseguit que el 90% de les famílies siguin sòcies de l'AMPA i, per tant, un apropament molt important de les famílies al centre.
- S'ha implicat tota la comunitat educativa en el projecte.
- Atès el bon funcionament d'aquest projecte al nostre centre, se'ns ha demanat de fer xerrades d'orientació a altres centres que volien iniciar-lo.
- És un projecte que pretén perdurar en el temps i l'objectiu és anar tant com sigui possible cap a la gratuïtat dels llibres de text.
- L'avaluació del projecte ha estat positiva per part de tota la comunitat educativa.
- Els vincles entre l'AMPA i el centre s'han refermat.

AUTORIA DE L'EXPERIÈNCIA

Coordinació Direcció del Centre, AMPA, Consell Escolar.

Professorat implicat Caps de departament i seminari del centre, Comissió de seguiment i gestió del programa dins del Consell Escolar del centre i la Direcció.

CONTACTE

Nom i cognoms Pilar Gómez Garcia.

Telèfon 93 658 20 12

Unitat SE Baix Llobregat II. CRP

